Mihai DAVID

DREPT CIVIL. CONTRACTE SPECIALE

Vol. III. Contractul de antrepriză

Mihai DAVID

DREPT CIVIL. CONTRACTE SPECIALE

Vol. III. Contractul de antrepriză

Universul Juridic
București
-2026-

[1] CONTRACTUL DE ANTREPRIZĂ – NOȚIUNE, CLASIFICARE, ELEMENTE DE SPECIFICITATE

NOȚIUNE 7
[A] EFECTE JURIDICE DEFINITORII 10
[I] OBLIGAȚIA ANTREPRENORULUI 10
[II] PREȚUL CONTRACTUAL ASUMAT DE BENEFICIAR 13
[B] DIFERENȚIERI. ANTREPRIZA *VERSUS* VARII TIPARE CONTRACTUALE 15
[I] ANTREPRIZĂ *VERSUS* VÂNZARE 15
[II] ANTREPRIZĂ *VERSUS* CONTRACT COMPLEX, INCLUZÂND ELEMENTE SPECIFICE ATÂT VÂNZĂRII, CÂT ȘI ANTREPRIZEI 20
[III] ANTREPRIZĂ *VERSUS* MANDAT 22
[IV] ANTREPRIZĂ *VERSUS* CONTRACT DE MUNCĂ 24
[V] ANTREPRIZĂ *VERSUS SUB*ANTREPRIZĂ 27
[V.1] EFECTELE JURIDICE CAUZATE DE ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE SUBANTREPRIZĂ 31
[a] ÎN RELAȚIA DINTRE PĂRȚILE SUBANTREPRIZEI: SUBANTREPRENORUL ȘI BENEFICIARUL DIRECT (ANTREPRENORUL PRINCIPAL) 32
[b] ÎN RELAȚIA DINTRE PĂRȚILE CONTRACTULUI PRINCIPAL: ANTREPRENOR(UL PRINCIPAL) ȘI BENEFICIAR 34
[c] ÎN RELAȚIA DINTRE SUBANTREPRENOR ȘI BENEFICIAR(UL CONTRACTULUI PRINCIPAL) 34
[VI] *SUB*ANTREPRIZĂ *VERSUS* ASOCIERE ÎN PARTICIPAȚIE 38
[VII] ANTREPRIZĂ *VERSUS* FURNIZARE 41
[VIII] ANTREPRIZĂ *VERSUS* LOCAȚIUNE 42
[IX] ANTREPRIZĂ *VERSUS* ACT DEZINTERESAT 44

NOȚIUNE

1. Contractul de antrepriză este acel contract numit, consensual, oneros şi sinalagmatic, care generează în sarcina uneia dintre părţi (antreprenorul) obligaţia caracteristică de a executa o lucrare sau de a realiza un serviciu în folosul cocontractantului (beneficiarul), care este, la rândul său, ţinut, cu titlu de contraprestaţie, la plata preţului contractual.

> Art. 1.851 C. civ. ne anunţă în primul său alineat că: „Prin contractul de antrepriză, antreprenorul se obligă ca, pe riscul său, să execute o anumită lucrare, materială ori intelectuală, sau să presteze un anumit serviciu pentru beneficiar, în schimbul unui preţ". Nimic memorabil, în afară, poate, de sintagma „pe riscul său". De ce a simţit legiuitorul nevoia acestei precizări, cât timp orice debitor se angajează pe riscul propriu [*e.g.*, art. 1.271 alin. (1) C. civ.[1]; art. 1.635 alin. (1) C. civ.[2]]? Ca de atâtea ori în cazul

[1] **Riscul sporirii onerozității propriei obligații**: „Părțile sunt ținute să își execute obligațiile, chiar dacă executarea lor a devenit mai oneroasă, fie datorită creșterii costurilor executării propriei obligații, fie datorită scăderii valorii contraprestației".

[2] **Riscul imposibilității fortuite și definitive de executare a propriei obligații**: „Restituirea prestațiilor are loc ori de câte ori cineva este ținut, în virtutea legii, să înapoieze bunurile primite (...) în temeiul unui act juridic (...) ale cărui obligații au devenit imposibil de

prevederilor speciale care stabilesc regimul variilor contracte numite, şi de această dată este, în parte, vorba despre repetarea redundantă a unei reguli generale. Vom constata că, dincolo de evidenţa repetiţiei, în sarcina antreprenorului cad de multe ori riscuri pe care alţi debitori nu se văd nevoiţi să le asume.

Aşadar, în funcţie de obiectul obligaţiei asumate de antreprenor, vom fi în prezenţa unei *antreprize de lucrări* sau a unei *antreprize de servicii*.

2. Antrepriza de lucrări implică crearea unui bun material nou, efectuarea de lucrări adăugate (reparaţii, recondiţionări, adăugiri) la un bun preexistent sau realizarea unei opere de creaţie intelectuală (*e.g.*, proiectul de edificare a unei construcţii). În esenţă, *lucrarea* se traduce într-o modificare produsă în realitatea imanentă (materială) sau într-o creaţie imaterială, recunoscută juridic ca atare[3]. Din perspectivă juridică, lucrarea va implica generarea (şi dobândirea originară) a unui drept nou, dacă prin executarea contractului se creează un bun nou, distinct de materialele consumate prin încorporare. Aşadar, beneficiarul antreprizei de lucrări nu va fi simplu titular al unui drept de creanţă, el dobândind şi proprietatea asupra bunului creat. Pe de altă parte, dacă executarea antreprizei se traduce exclusiv în realizarea de lucrări adăugate la un bun preexistent, care îşi păstrează individualitatea, aceasta va implica o îmbogăţire/spor patrimonial decelabil şi ulterior executării, prin aceea că se sporeşte valoarea economică a bunului respectiv, ca urmare a îmbunătăţirilor care îi sunt aduse.

3. Antrepriza de servicii se caracterizează prin aceea că nu generează bunuri – corporale sau incorporale – noi şi nu aduce modificări/transformări bunurilor preexistente. Serviciile (*e.g.*, consultanţa juridică, consultul medical, preluarea gunoiului menajer) au valoare economică, dar prestaţia care face obiectul lor nu este în sine susceptibilă de apropriere[4] şi nu se încorporează, pentru a reprezenta valoare adăugată la un bun preexistent. Dincolo de faptul evident că beneficiarul nu dobândeşte drepturi reale în temeiul antreprizei de servicii, drepturile de creanţă conferite beneficiarului prin încheierea contractului de antrepriză de servicii se sting prin efectul executării acesteia.

4. De remarcat că este posibil ca lucrarea sau serviciul să se concretizeze exclusiv în obligaţia de a monta, a ataşa, a pune în funcţiune etc. bunuri care nu îşi

executat din cauza unui eveniment de forță majoră, a unui caz fortuit ori a unui alt eveniment asimilat acestora".

[3] Inclusiv crearea și instalarea unei proteze medicale vor face obiectul unui contract de antrepriză de lucrări.

[4] Nicio confuzie cu eventualul suport material care conține, spre exemplu, concluziile consultului medical. În ceea ce privește conținutul consultului în sine, acesta nu se califică pentru a face obiectul unui drept de proprietate intelectuală.